

**Súkromná materská škola
Lucenkova 1209/16, 026 01 Dolný Kubín**

**Školský vzdelávací program
výchovy a vzdelávania detí na báze pedagogickej
konceptie Marie Montessori**

„Pomôž mi, aby som to dokázal sám.“

Vzdelávací program: **POMÔŽ MI, ABY SOM TO DOKÁZAL SÁM**

Stupeň vzdelania: **predprimárne vzdelanie**

Dĺžka dochádzky: **1 – 4 roky**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denná**

Názov školy: **Súkromná materská škola**

Adresa: **Lucenkova 1209/16, 026 01 Dolný Kubín**

Riaditeľ školy:

Zriaďovateľ:

Prerokované pedagogickou radou dňa:

Prerokované radou školy dňa:

Platnosť dokumentu od:

Podpis riaditeľa

OBSAH

1. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania
2. Vlastné zameranie školy a pedagogické princípy
3. Učebné osnovy a východiská plánovania
4. Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania
5. Spôsob a podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o absolvovaní predprimárneho vzdelávania
6. Materiálno – technické a priestorové podmienky
7. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia detí
8. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

1. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Hlavným cieľom vzdelávania v materskej škole aplikujúcej pedagogiku Marie Montessori je **objavenie a podporovanie potenciálu dieťaťa tak, aby na základe svojej vnútornej motivácie dokázalo dosiahnuť optimálnu perceptuálno motorickú, kognitívnu a citovo–sociálnu úroveň ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a na život v spoločnosti.**

Cieľmi predprimárnej výchovy a vzdelávania v súlade so štátnym vzdelávacím programom pre materské školy sú:

- Naplňovať potrebu dieťaťa sociálneho kontaktu s rovesníkmi
- Uľahčiť dieťaťu plynulú adaptáciu na zmenené prostredie
- Podporiť vzťah dieťaťa k poznávaniu a učeniu hrou
- Rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť dieťaťa v psychomotorickej, poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti
- Prihliadať na rôzne sociokultúrne a socioekonomické zázemie dieťaťa
- Uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a inými inštitúciami s rešpektovaním potrieb dieťaťa
- Získavať dôveru rodičov v individuálnom výchovnom poradenstve a upriamovať ich pozornosť na pozitívne prejavy v správaní sa svojho dieťaťa a v prípade potreby ich nasmerovať na ďalšie odborné poradenstvo s inými odborníkmi
- Posilňovať úctu k rodičom, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, k materinskému jazyku, k štátnemu jazyku a k svojej vlastnej kultúre.

Popri naplnení požiadaviek stanovených platnými právnymi predpismi sa naša škola zameriava na rozvoj najmä:

- sebaúcty dieťaťa
- iniciatívy dieťaťa
- samostatnosti konania dieťaťa
- autonómie rozhodovania sa dieťaťa pri vlastnom rozvoji
- špecifického potenciálu dieťaťa

Zároveň sa budeme zameriavať na realizáciu aktivít zameraných na prírodovedné poznávanie formou priameho zážitku, vytváranie pozitívnych postojov k prírode, rozvíjanie estetického vnímania a prežívania prírody

Rozvojom vyššie uvedených kompetencií/schopností pomáhame dieťaťu:

- Posilňovať úctu k rodičom, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, k materinskému jazyku, k štátnemu jazyku a k svojej vlastnej kultúre
- Získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám
- Pripraviť sa na život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, znášanlivosti, tolerance, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a cirkvami a náboženskými spoločenstvami
- Naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, pripraviť sa na celoživotné vzdelávanie
- Naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve preberať na seba primeranú zodpovednosť
- Naučiť sa chrániť si zdravie a chrániť životné prostredie
- Naučiť sa rešpektovať všeľudské etické hodnoty

Dosiahnutie uvedených cieľov zabezpečujeme uplatňovaním princípov pedagogiky M. Montessori:

- používaním didaktických materiálov, ktoré majú svoje špecifické charakteristiky: jasný cieľ, každý materiál disponuje kontrolou (dieťa s ním môže pracovať nezávisle od kontroly pedagóga), dieťaťu je dovolené sa pomýliť a budovať svoj rast aj na poznaní toho, čo ešte potrebuje zdokonaľiť.
- uspokojovaním potrieb dieťaťa na základe jeho senzitívnych fáz pomocou didaktického materiálu alebo vhodným dobrovoľným výberom didaktického materiálu, jasným stanovením hraníc dieťaťu.
- vedením (sprevádzaním) dieťaťa na základe jeho potrieb

Zásadou pedagogiky M. Montessori je optimálne pomáhať dieťaťu pri jeho rozvoji. Pod pojmom *optimálne*, vnímame dať dieťaťu v každej chvíli práve takú podporu, akú potrebuje pre svoj ďalší prirodzený rozvoj. (Nie viac ani nie menej. Urobiť zaň len to, čo zatiaľ nie je schopné urobiť samotné.) Tak dieťa rastie vo viere vo vlastné schopnosti a prirodzene sa vyvíja ako zodpovedná a samostatná osobnosť. Každé dieťa je jedinečná osobnosť a každé môže potrebovať v danej chvíli niečo iné pre svoj jedinečný rozvoj. Úlohou montessori pedagógov je vedieť adekvátne reagovať na jedinečné potreby detí. Poslaním materskej školy (MŠ) je vytvoriť dieťaťu bezpečné, neútočiace (nenásilné, rešpektujúce) a najmä podnetné prostredie, ktoré mu umožní aktívne a spontánne poznávať rozmanitosť, súvislosti (štruktúry) a krásu sveta, v ktorom žije. Montessori pedagóg sprevádza dieťa v spoznávaní svojej jedinečnej úlohy v spoločnosti, pričom v sociálnych interakciách dáva prednosť kooperácii

pred komparáciou, vedie dieťa k vyjadreniu vlastných potrieb v skupine detí, k rešpektovaniu druhého človeka i prírody, k zodpovednosti a vzájomnosti.

Materskú školu vnímame ako prostredie dôsledne upravené podľa potrieb dieťaťa, miesto, kde sa môže cítiť bezpečne, je bezpodmienečne prijímané vo svojej jedinečnosti a podporované pri aktívnom objavovaní toho, čo mu svet ponúka a zároveň objavovaní vlastného potenciálu a možností jeho rozvoja.

2. Vlastné zameranie školy a pedagogické princípy

Školský vzdelávací program (ŠkVP) na báze pedagogiky Montessori je zostavený tak, aby podporoval a rozvíjal prirodzený potenciál dieťaťa a rozvíjal ho vo všetkých oblastiach daných štátnym vzdelávacím programom. Deti môžu získať všeobecné vzdelanie zodpovedajúce ŠVP a profilovať sa aj individuálne podľa vlastných predpokladov, hľadať a nachádzať to, čo každého z nich najviac zaujíma a naplňa, a tomu sa potom vlastným tempom venovať podľa svojich potrieb. Deti sa môžu zaoberať najrôznejšími aktivitami ponúkanými v pripravenom prostredí, pričom je im neustále poskytovaná potrebná podpora a tiež všestranné podnety vo forme výziev pripraveného prostredia a sprevádzajúcich učiteľov.

- Deti materskej školy pracujú vo vekovo zmiešaných skupinách, čo im umožňuje prirodzene sa motivovať a učiť sa od seba navzájom a tiež nachádzať svoje optimálne miesto v kolektíve.
- Vzhľadom na systém vyučovania je možné, aby sa v rámci bežnej triedy optimálne vzdelávali aj deti nadpriemerne nadané či deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a aby zároveň všetci zostávali v prirodzenom zmiešanom kolektíve.
- Deti v našej materskej škole vedíme k samostatnosti, zvedavosti a iniciatíve. Sú podporované v tom, aby vedeli povedať svoj názor, dokázali sa zorientovať v ponúkaných aktivitách, aby neboli závislé na učiteľovi a cítili sa v materskej škole bezpečne a kompetentne.
- Súčasťou pripraveného prostredia našej materskej školy sú podnety, ktoré pomáhajú dieťaťu v rešpektovaní svojho okolia. Namiesto súťaživosti a porovnávaní vedíme deti k vzájomnosti a rešpektovaniu odlišností.

Pedagogika M. Montessori, „**Pedagogika vychádzajúca z dieťaťa**“ má 100-ročnú tradíciu a je stále rovnako aktuálna ako na počiatku reformno-pedagogického obdobia.

Pedagogika Montessori znamená rešpektovať osobnosť dieťaťa, pristupovať k nemu vnímavo a pozorne, láskyplne a podporujúco ho sprevádzať na ceste jeho vývinu. Sledujúc tieto hľadiská je možné vytvoriť žiakom také *pripravené prostredie*, v ktorom sa podľa svojich celkom osobných potrieb, schopností a záujmov môžu stať aktívne činnými. Takáto činnosť je predpokladom pre rozvoj a učenie.

Maria Montessori vyžadovala také vedenie/sprevádzanie dieťaťa, v ktorom je ponechaná sloboda. **Slobodný priestor** deťom umožní dozrievať v sebavedomé a zodpovedné osobnosti. Táto sloboda nie je neohraničená, naopak je to slobodný priestor za jasných **rámcových podmienok**, ktoré umožňujú sociálne spolužitie. Slobodu v zmysle samostatného, vedome zodpovedného konania prirovnáva Montessori k fráze „byť sám sebe pánom“. Rozvíjať sebadisciplínu a práve tak preberať zodpovednosť za vlastné konanie ako aj rozpoznávať a zohľadňovať vlastné potreby a potreby ostatných, je jedným z cieľov pedagogiky Montessori.

Pedagogika Montessori považuje dobre **„pripravené prostredie“** za predpoklad pre to, aby sa deti mohli v rámci **slobodnej práce** samostatne rozvíjať. Deti sa v materskej škole rozhodujú samotne, ktorej z ponúk hier, učenia alebo práce sa ujmu, ktorej úlohe sa v rámci ktorého časového rámca budú venovať, s kým budú spolupracovať a kde si pripravia svoje pracovné miesto. Pri všetkých týchto rozhodnutiach dochádza rovnako k dohodám medzi deťmi, ako aj k pomoci od dospelých v prípadoch, kde je to potrebné. Tým sa sociálne procesy, ktoré sú nevyhnutné pri regulácii slobodnej práce, stávajú integrovanou súčasťou učebného procesu.

„Pripravené prostredie“ predpokladá dôkladné pozorovanie detí, v prvom rade znalosť a rozpoznávanie **senzitívnych fáz dieťaťa**– období, v rámci detského vývinu, v ktorých je dieťa zvlášť pripravené prijímať všetky také vnemy, ktoré uľahčia alebo umožnia určitý celkom konkrétny vývinový krok. Počas senzitívnych fáz pre určitý konkrétny učebný krok, je tento možné ľahko, ba priam hravo dosiahnuť, zatiaľ čo táto istá učebná ponuka by mohla v inom časovom momente dieťa preťažiť alebo naopak ho vôbec nezaujať. Pedagogika Montessori považuje preto senzitívne fázy za učebné príležitosti a podporuje deti pri tom, aby tieto časové obdobia využívali pre svoj rozvoj.

K „pripravenému prostrediu“ rátame v zmysle pedagogiky Montessori tiež učebné ponuky adekvátne vývinu. Podstatnú rolu hrá pritom **sociálne a emocionálne zakotvenie** v skupine,

rovnako dôležitú úlohu má však aj **dospelý**, ktorý sprevádza dieťa na ceste jeho rozvoja. Jednou z najťažších úloh dospelých je dieťaťu na jednej strane pomáhať, **kde pomoc potrebuje**, ale na druhej strane **mu ponechať dostatok času a príležitostí k samostatnosti**, aby v samotnom učebnom procese a v radosť z neho zostalo obsiahnuté „Sám som to dokázal!“. Pre učiteľa je nevyhnutné dokázať sa stiahnuť do úzadia, aby sa dieťa mohlo stať skutočne slobodne aktívnym. Pedagóg však neprestáva proces neustále pozorovať a dieťa láskyplne a s vierou v jeho silu sprevádzať v celom procese jeho rozvoja.

Vzhľadom na **individuálne možnosti rozvoja**, rovnocenné vo všetkých oblastiach, v kognitívnej rovnako ako aj sociálno-emocionálnej, senzitivno-motorickej a kreatívnej, je pedagogika Montessori vhodná univerzálne pre všetky deti a teda vhodná pre rôzne spôsoby **integrácie**. Podľa Márie Montessori „cesta, ktorou idú slabí, aby zosilneli, je rovnaká, akou idú silní, aby sa zdokonaľovali“.

Spoločný život, učenie a práca detí rozličného veku, detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami aj bez nich, individuálne rôzne nadaných v rôznych oblastiach, detí rozličného pôvodu a na najrozličnejších stupňoch vývinu s rozmanitými skúsenosťami, záujmami, záľubami aj averziami voči niečomu, je rozlišujúcou metódou nielen možný, ale naopak je to jedna absolútne prirodzená situácia, z ktorej každé dieťa vždy znova profituje – či už je to cez pomoc od druhých, alebo cez vlastné pomáhanie iným, pri ktorom si môže ešte raz vyskúšať a ďalším spôsobom použiť už získané vedomosti a schopnosti.

Ako základ pre prácu na rozvoji detí vytvorila Maria Montessori vlastné materiály, ktoré vznikli na základe pozorovaní detí a práce s nimi. **Rozvíjajúce didaktické materiály**, ktoré tvoria metodický základ pedagogiky Montessori, majú rôzne úlohy:

Cvičenia praktického života (oblasť vzdelávania Montessori pedagogiky s názvom: Praktický život – ďalej označovaná PŽ) pomáhajú dieťaťu stať sa krok za krokom nezávislým od pomoci ostatných, vedieť sa postarať o seba a svoje okolie, ovládnuť a stále viac zjemňovať svoju motoriku ako aj koordináciu *oko–ruka*. Takto získané schopnosti dávajú deťom tiež šancu pomáhať iným, možno mladším alebo slabším deťom – možnosť, ktorá podporuje sociálne učenie a rozvoj sebavedomia a pocitu zodpovednosti. Podrobný popis jednotlivých aktivít je v Metodike praktického života.

Zmyslové materiály (oblasť vzdelávania Montessori pedagogiky s názvom Zmyslová výchova – ďalej označovaná ako ZV) pomáhajú dieťaťu pri zdokonaľovaní jeho zmyslových vnemov, pri rozdiľerencovaní jeho pohľadu na realitu a pri výstavbe jeho vnútorných štruktúr, do ktorých môže zatrieďovať všetky už zažitú, ale ešte nezaradené zmyslové skúsenosti, tak aby novoprichádzajúce skúsenosti od určitého vývinového momentu mohli byť prijímané do už existujúcich štruktúr. Podrobný popis jednotlivých aktivít je v Metodike zmyslovej výchovy.

Didaktické materiály k **matematike (oblasť vzdelávania Montessori pedagogiky s názvom Matematika – ďalej označovaná ako M)** ako aj k **jazyku a písaniu (oblasť vzdelávania Montessori pedagogiky s názvom Jazyk a Reč – ďalej označovaná ako J)** umožňujú dieťaťu v najvlastnejšom zmysle slova obsiahnuť abstraktný učebný obsah cez činnosť s konkrétnym materiálom. Štruktúry sa stávajú viditeľnými, uchopiteľnými a zažitými, konkrétne konanie je prevedené do abstraktnej podoby postupne v malých krokoch – vždy podľa vývinu jednotlivých detí, tak aby bolo možné **celostné, deťom vyhovujúce učenie**. Podrobný popis jednotlivých aktivít je v Metodike matematiky a v Metodike jazykovej výchovy.

Práce a materiály k oblasti **vedy (oblasť vzdelávania Montessori pedagogiky s názvom vedy – ďalej označovaná ako V)** ponúkajú dieťaťu mnohostranné možnosti ako cez údiv nad pozorovanými fenoménmi a experimentálnym objavujúcim učením získať poznatky z prírodovednej oblasti. „Nechat' vyklíčiť zárodoky prírodovedcov“, tak pomenovala Maria Montessori dôležitú úlohu vied, ktorá je aktuálna aj vzhľadom na výchovu k ekologickému a mierovému zmýšľaniu.

V láskyplnej, uvoľnenej atmosfére si môžu deti rovnako rozvíjať dôveru k ostatným deťom a k dospelým, ako aj dôveru vo svoje vlastné schopnosti. Cieľom pedagogiky Montessori je samostatná, radostná, jedinečná, spoločenská osobnosť, schopná robiť rozhodnutia, vedomá zodpovednosti za svoje konanie, ktorá sa v rámci pripraveného prostredia môže rozvíjať v atmosfére, v ktorej sa všetci – deti rovnako ako dospelí – cítia príjemne.

3. Učebné osnovy a východiská plánovania

Základnými východiskami plánovania pre pedagógov je pozorovanie dieťaťa podľa konceptu Montessori pedagogiky, znalosť konceptu vzdelávania vrátane obsahu vzdelávania, Montessori metodík všetkých oblastí, Štátneho vzdelávacieho programu, Školského vzdelávacieho programu, cieľov a zamerania našej materskej školy. Koncept vzdelávania následne porovnáva so zisteniami z pozorovania a na základe toho robí rozhodnutia, ktorým smerom bude dávať dieťaťu ďalšie ponuky samostatných či skupinových aktivít.

Počas *voľnej práce* je každému dieťaťu umožnené pracovať podľa svojho záujmu, vlastného tempa, v skupine alebo individuálne, urobiť si prestávku podľa svojich individuálnych potrieb, dostať sprievod učiteľa, keď to potrebuje. **Pedagógovia prácu detí dôsledne pozorujú, vedú špeciálne týždenné záznamy o práci každého dieťaťa a na základe toho pre každé dieťa navrhujú a plánujú ďalšie podnety adekvátne pre jeho ďalší optimálny rozvoj.** Pozorovania detí sú denne zaznamenávané do individuálnych hárkov detí, na základe ktorých dieťaťu učiteľia plánujú činnosť na ďalšie obdobie. Učiteľ má prehľad o tom, o čo každé dieťa javí vo svojej práci prirodzený záujem, na to nadväzuje pri predostieraní nových výziev. Zároveň, ak má dieťa s niečím ťažkosť, ponúka aktivity vhodné na ďalšie precvičenie.

- mal by zohľadňovať - čo je koncept vzdelávania
  - čo dieťa baví a prirodzene láka
  - čo už dieťa zvláda
  - čo bude pre neho o malý krok vyššia úroveň, než už zvláda (to

bude adekvátna výzva).

Pri plánovaní programu pedagóg vychádza aj z materiálo-technických a priestorových podmienok, z personálneho zabezpečenia výchovy a vzdelávania, z možností spolupráce s ďalšími miestnymi subjektmi a potenciálom, ktorý ponúka daná lokalita.

Učebné osnovy sú prevzaté z experimentálne overeného programu „Výchova a vzdelávanie detí na báze pedagogickej koncepcie Marie Montessori“.

V učebných osnovách sú uvedené aj výkonové štandardy nad rámec kompetencií stanovených Štátnym vzdelávacím programom - tieto **sú v osnovách označené hviezdíčkou.** Pri dosahovaní takýchto výkonových štandardov akceptujeme individualitu detí a pomáhame tak rozvíjať potenciál detí, ktoré sú pripravené dosahovať ich. Ak dieťa naopak neprejaví záujem, prípadne ešte nie je dostatočne pripravené, rozširujúce štandardy nie sú pre neho povinné.

4. Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania

Naša MŠ poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie deťom vo veku od dvoch rokov do šesť rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. V prípade záujmu poskytujeme možnosť adaptačného pobytu.

Deti prijímame na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu, ktorú predloží riaditeľovi spolu s potvrdením o zdravotnom stave dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast. Ak ide o dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, zákonný zástupca predloží aj vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Rozhodnutie o odklade plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa predloží zákonný zástupca riaditeľovi MŠ spravidla do 15. apríla. Rozhodnutie o dodatočnom odklade plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa predloží zákonný zástupca spolu so žiadosťou o prijatie dieťaťa do materskej školy aj s potvrdením o zdravotnom stave dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast. Do MŠ sa prijímajú deti priebežne. Miesto a termín podávania žiadosti pre nasledujúci školský rok zverejní riaditeľ po dohode so zriaďovateľom na budove MŠ a inom verejne dostupnom mieste. Riaditeľ zverejní aj podmienky prijímania detí do MŠ. Prednostne sa prijímajú deti, ktoré dovŕšili piaty rok veku, deti s odloženou povinnou školskou dochádzkou a deti s dodatočne odloženou povinnou školskou dochádzkou. Pre ľahšiu adaptáciu dieťaťa ponúkame možnosť adaptačného pobytu, kedy zákonný zástupca privádza dieťa do MŠ postupne na určitý čas. Pri zníženej adaptačnej schopnosti dieťaťa môže riaditeľ po prerokovaní so zákonným zástupcom rozhodnúť o prerušení dochádzky dieťaťa do MŠ na dohodnutý čas.

Na predprimárne vzdelávanie prijímame dieťa od 2 do 6 rokov.

5. Spôsob a podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o absolvovaní predprimárneho vzdelávania

Predprimárne vzdelávanie získa dieťa absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v MŠ. Legislatíva súvisiaca s činnosťou a prevádzkou materských škôl taxatívne neurčuje spôsob ukončovania výchovy a vzdelávania detí v MŠ. Predprimárne vzdelávanie ukončuje dieťa spravidla v školskom roku, v ktorom do 31. augusta dosiahne šiesty rok veku. Dokladom o získanom stupni vzdelania je osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania.

6. Materiálno–technické a priestorové podmienky

MŠ má k dispozícii 3 základné veľké triedy, priestory na spanie, hygienické zariadenia a šatne. Všetky učebne sú svetlé, útulné a podnetne zariadené. Deti si pri hre môžu ľubovoľne vybrať optimálne pracovné miesto. V každej triede si podľa potreby môžu deti vybrať z viacerých možností pracovných miest. Okrem stolíkov so stoličkami je v triedach aj časť pokrytá kobercom, na ktorom môžu tiež pracovať, k dispozícii majú ďalšie malé koberčeky, určené na prácu s didaktickým materiálom. Zariadenie tried vždy aktuálne zohľadňuje potreby detí, preto môže byť v každej doplnených viacerou možnosťou sedenia, napr. sedacia súprava alebo kreslá. Veľkosť nábytku a celého vybavenia je prispôsobená deťom. Pozdĺž stien sú rozostavané nízke drevené policové skrinky, určené na didaktické materiály, ktoré sú deťom počas celého dňa k dispozícii na slobodný výber činnosti. V každej herni majú deti k dispozícii kuchynku so stolíkmi, kde môžu rozvíjať svoje sebaobslužné činnosti.

Deti MŠ aktívne využívajú priestory školského dvora so záhradou. Okrem klasických preliezačiek, pieskovísk, šmýkľaviek, pomôcok rozvíjajúcich hrubú motoriku, majú aj svoje políčko na pestovanie zeleniny, bylín.

Súčasťou materskej školy je jedáleň s kuchynkou.

7. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia detí

Cieľom hodnotenia detí je posudzovanie a posúdenie aktuálnej úrovne rozvoja osobnosti, sociálnych aj kognitívnych zručností dieťaťa v jednotlivých oblastiach, ktoré je využité pre ďalšie plánovanie výchovno–vzdelávacej činnosti za účelom ďalších pozitívnych rozvojových zmien.

Učiteľ cielene a dôsledne pozoruje a zaznamenáva pokroky aj problémy každého dieťaťa individuálne, zohľadňuje poznanie individuálnych osobitostí dieťaťa, odporúčania psychologických a iných vyšetrení. Poskytuje spätnú väzbu o vývine dieťaťa.

Súčasťou procesu hodnotenia je vedenie detských portfólií.

Kontrola chyby je súčasťou väčšiny našich pracovných materiálov, čím je umožnené, aby si chybu objavilo dieťa pri práci samé a mohlo ju prirodzene napraviť bez zásahu dospelého.

Platí princíp tzv. **práca s chybou**, kde je chyba vnímaná ako spätná väzba práce, ako prirodzený jav („*chyba ako priateľ*“), ktorý poukazuje na to, čomu konkrétne je potrebné sa viac venovať alebo precvičovať.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje **priebežné** dôsledné pozorovanie dieťaťa (čiastkové výsledky dieťaťa) a **súhrnné slovné hodnotenie**.

Rodičia (zákonní zástupcovia) sú pravidelne informovaní o dieťati, sú pozývaní na individuálne stretnutia – konzultácie, ktoré slúžia na informovanie sa o dieťati (súbor informácií z portfólia dieťaťa) a poskytnutie spätnej väzby škole o spokojnosti rodičov.

Pre každé dieťa je polročne vypracúvaná pedagogická diagnostika vychádzajúca z pokrokov dieťaťa pri každej téme, tak je priebežne vedená evidencia o celkovom napredovaní dieťaťa v rámci vzdelávacieho obsahu.

Učitelia vedú podrobnú evidenciu o práci každého dieťaťa.

Súvisiace body pri hodnotení:

- Celková atmosféra v triede z hľadiska kvality vzájomných vzťahov (dieťa - dieťa, učiteľ – dieťa, učiteľ – učiteľ), úroveň komunikácie.
- Primeraná úroveň tichej, tvorivej atmosféry.
- Vzťahy v kolektíve (kvalita spolupráce medzi deťmi, spôsob a úroveň komunikácie, spolupráca detí rôzneho veku, vzájomný rešpekt, priateľskosť, tolerancia, empatia).
- Individuálna a skupinová činnosť, miera ich zastúpenia v procese vyučovania.
- Pracovná charakteristika detí (samostatnosť, sústredenosť, sebadisciplína, záujem, vytrvalosť, dôkladnosť, tempo práce)
- Učebná charakteristika detí (chápanie súvislostí, aplikácia naučených poznatkov, úroveň vedomostí, logické myslenie, tvorivosť, pamäť, písomný a ústny prejav detí)
- Napredovanie jednotlivých detí.
- Celková úroveň vedomostí a zručností jednotlivých detí.
- Miera spontánnosti v činnosti detí, miera vedenia učiteľom.
- Zaobchádzanie s materiálmi. Spôsob a frekvencia ich použitia deťmi.

8. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

V škole vytvárame prostredie priaznivej pracovnej klímy s dôrazom na vzájomnú dôveru, úctu, zodpovednosť a pracovné nasadenie v stabilnom kolektíve, ktorý udržiava dobré medziľudské vzťahy s rodičmi a spolupracuje s partnermi školy. Na hodnotenie zamestnancov sú vypracované kritériá, akceptované všetkými zamestnancami školy. Hodnotenie sa vykonáva u pedagogických zamestnancov formou cielených hospitácií, hodnotením ich aktivity a vedenia pedagogickej dokumentácie, dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov na pracovisku, efektívnosti a tvorivosti v edukačnom procese, plnenia zverených

úloh, osobného vplyvu na pracovisku a ďalšie. U prevádzkových zamestnancov sa hodnotia výsledky a kvalita práce, svedomitosť pri plnení pracovných povinností, sťažené podmienky (sneh, tráva, veľké upratovanie a pod.), racionálne využívanie pracovného času, osobný vplyv na pracovisku a ďalšie. O hodnotení zamestnancov sa vedú písomné záznamy. Konkrétne zameranie kontrolnej činnosti zamestnancov je vypracované v ročnom pláne vnútornej kontroly školy vypracovanom v súlade s § 9 ods. 4 písm. c) vyhlášky MŠ SR č. 306/2008 Z. z. v znení vyhlášky MŠ SR č. 308/2009 Z. z.